

עת"א 1702/10/21 - פלוני נגד שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים, מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"א 1702-10-21 פלוני (אסיר) נ' שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים ואח'

בפני	כבוד השופטת מרב גרינברג
עותר	פלוני (אסיר)
נגד	
משיבים	1. שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים 2. מדינת ישראל

פסק דין

העותר, אסיר פלילי, מרצה, החל משנת 2013, מאסר עולם לא קצוב בגין עבירת רצח ועבירות נלוות, סובל מבעיות נפשיות, לרבות תופעות של חרדה ודכאון ומאובחן כמכור לסמים, העתירה דנא נוגעת לסוג ומינון התרופות אותן נוטל כעת.

העותר מטופל בתחליף סם מתאדון ובעבר אף נטל אדולן. מזה שנה אינו נוטל אדולן לאחר שנגמל מתחליפי סם מיוזמתו. העותר מקבל טיפול פסיכיאטרי הכולל תרופת "קלונקס", בעבר אושר לו מינון תרופה של 4 מ"ג, שהופחת לבקשתו, ל- 2 מ"ג. העותר מלין בעתירתו כנגד החלטת המשיב לשלא להגדיל את מינון תרופות ה"קלונקס" שנוטל. בעתירתו נטען, כי המינון המופחת אינו תואם את מצבו והשפעת התרופה אותה נוטל בשעות הערב, פגה בבוקר יום המחרת, כתוצאה מכך, במהלך היום, סובל מחרדות. עוד עותר להגדלת מינון ה"נוקטורנו" (הכוונה לתרופת זופיקלון (Zopiclone) לטיפול באינסומניה, מ.ג.), לשני כדורים ביום (כיום מקבל כדור אחד).

המשיב, באמצעות ב"כ עו"ד ר.כ"ץ-עקיבא, מבקש לדחות את העתירה. לדבריו, ההחלטה על הפחתת המינון התקבלה באופן מקצועי ע"י נרקולוג המטפל בעותר ומתוך חשש כי בקשתו להגדלת מינון תרופת ה"קלונקס", שהיא בעלת מאפיינים ממכרים, תוביל להתמכרותו לכדורים ממכרים.

ביום 2.1.22 התקיים דיון ראשון בעתירה, לאחר שנשמעו טיעוני הצדדים, קבעתי בהחלטתי, כי החלטת המשיב סבירה אך מצאתי להמשיך לעקוב אחר מצבו של העותר מתוך חשש לנסיגה במצבו הנפשי. עוד מונה לעותר סנ"צ.

בהמשך לכך התקבלו בתיק מספר הודעות עדכון מטעם המשיב. לבקשתי, העותר נבדק פעם נוספת (ביום 28.2.22) ע"י פסיכיאטר מומחה שבדק את בקשתו להגדלת מינון תרופת ה"קלונקס" (עוד נבדק ביום 14.2.22 ע"י נרקולוג). בקשתו לא התקבלה אך הומלץ על שינוי בטיפול התרופתי באופן שבו יועבר הטיפול בתרופת ה"קלונקס" לבוקר

והעותר יקבל תרופה מסוג "אלטרולט" (שמה המסחרי של תרופת אמיטריפטילין (Amitrityline) נוגדת דכאון, אמורה לסייע לתסמיני גמילה) מחציתה בבוקר ומחציתה בערב ביחד עם כדור ה"נוקטורנו". המשיב שב וביקש את דחיית העתירה, כשסבור כי מתווה הטיפול התרופתי עולה בקנה אחד עם המלצות הנרקולוג ומספק מענה לתלונות העותר על חרדות ונדודי שינה.

מנגד, עתר העותר וב"כ עו"ד פיצ'וטקה לקבל את העתירה, לדבריו הפסיכיאטר התייחס לעותר בזלזול, לא בחן את בקשתו להגדלת מינון תרופת ה"נוקטורנו" ואין במתווה הטיפול הנכחי כדי לייצב את מצבו הנפשי של העותר.

בדיון משלים שהתקיים ביום 13.3.22, חזרו הצדדים על טיעוניהם, עוד התבקש לבחון איחור שעת נטילת תרופות הערב.

דין והכרעה

שמעתי בקשב רב את טענות הצדדים ועיינתי בכלל המסמכים לרבות המלצות גורמי הרפואה, ולאחר בחינת כלל השיקולים, מצאתי לדחות העתירה.

העותר, שאובחן בעבר כמכור לסמים, עותר להגדלת תרופות מסוג "קלונקס" ו"נוקטורנו" אותן נוטל לצורך טיפול בתופעות חרדה ודכאון מהן סובל. אין חולק, שהעותר מקבל טיפול תרופתי במשך שנים רבות, את מינון תרופת ה"קלונקס" ביקש להפחית מיוזמתו. בין לבין, הפסיק ליטול תחליפי סם. עמדת גורמי הרפואה המומחים, נרקולוג ופסיכיאטר שבדקו אותו היא שאין להגדיל את מינון התרופות שהן בעלות מאפיינים ממכרים, מתוך חשש שהעותר יפתח התמכרות פסיכולוגית לכדורים ממכרים באופן שיסכן את בריאותו.

נקודת המוצא היא כי שירות בתי הסוהר אמון על הטיפול הרפואי הניתן לאסיר, אשר זכאי לקבלת סל הטיפולים הנחוץ לשמירה על בריאותו, בהתאם לצרכיו ובעיותיו הרפואיות. הוראות אלו מעוגנות בסעיפים 11ב ו-74 לפקודת בתי הסוהר, ועקרונות הטיפול הרפואי והנחיות קונקרטיות מפורטים בפקודת נציבות 04.44.00 שכותרתה "**הטיפול הרפואי באסיר**".

כעולה ממכלול הנתונים והעדכונים שנמסרו על ידי המשיב, העותר זוכה לטיפול רפואי מוקפד בכלל בעיותיו, ונבדק באופן סדיר ע"י נרקולוג ופסיכיאטר. המתווה הטיפולי הותאם לצרכיו הייחודיים, תוך התאמת מינון התרופות ושינוי מעת לעת, בהתאם לנסיבות.

עמדתם העקבית של גורמי המקצוע המומחים היא שאין להגדיל את מינון התרופות שנוטל העותר. ניכר מהמלצות המומחים שהם גורמי המקצוע המוסמכים, כי מודעים היטב למכלול בעיותיו של העותר והחלטותיהם התקבלו באופן אחראי וענייני. ככלל, לא יתערב בית המשפט בהחלטות מקצועיות של גורמי רפואה מומחים באשר לטיפולם, סוגם והיקפם של הטיפולים הרפואיים, בקשותיו של העותר נבחנו ע"י מספר מומחים ונדחו. אין מדובר בהחלטה הלוקה בחוסר סבירות או שאינה מידתית, אדרבא מדובר בהחלטה שהתקבלה באופן מקצועי ורציני, מכאן שאין כל מקום

להתערב בה (רע"ב 4082/20 פרץ נ' שב"ס (24.9.20)). בקשתו של העותר לשנות את שעת נטילת תרופות הערב נבדקה אך לא ניתן לטפל בכל אסיר בהתאם לבקשותיו, אין לאסיר זכות קנויה לבחירת זהות הרופא המטפל (או שלא יטפל בו) והדבר נתון לשיקול דעת גורמי הרפואה, אילוצי המערכת ומצוי בליבת שיקול הדעת של המשיב (ראה עת"א 61407-02-17 ביטון נ' שב"ס (29.5.17); עת"א 40994-12-15 יונדין נ' שב"ס (8.2.16)).

לצד זאת, התרשמתי שהעותר מודע היטב לבעיותיו, בעת שרצה להפסיק את הטיפול בתחליפי סם, ביקש מיוזמתו את הפחתת מינון התרופות הנוספות. אין מדובר במי שסובל מאופי התמכרותי וכל רצונו הוא להגדיל את מינון התרופות הממכרות מטעם זה לבדו. על כן, יש מקום להמשיך במעקב פסיכיאטרי סדיר וחזקה על גורמי הרפואה כי ככל שיחול שינוי לרעה (או לטובה) במצבו הנפשי, יערכו השינויים המתאימים במתווה הטיפולית שהותאם לעותר.

סוף דבר, העתירה נדחית.

פסה"ד יומצא לצדדים ולעותר.

ניתן היום, כ"ו אדר ב' תשפ"ב, 29 מרץ 2022, בהעדר
הצדדים.